

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

II. Objicitur Patriarchas antiquitus ea necessitate obstrictos fuisse ut tenerentur ad obtinendam confirmationem suam à Summo Pontifice. Potiori jure id observandum esse quoad Metropolitanos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

Episcopi. Sed quis Archiepiscopum, vel superiores? Dic quòd de jure communi omnes Episcopi debent consentire, & ives illorum consecrare, supra eod. tit. Si Archiepiscopus. 63. dist. per ambitionem. Papa tamen jam prescripsit contrarium, cujus auctoritate tantum hodie consecrantur, ut 24. q. 2. pudenda. & 51. dist. cap. fin. Liber ille sacramentalis Gulielmi de Montelauduno extat MS. in Bibliotheca Ecclesie Helenenis, unde locum hunc à me describi Marca jussit anno M D C L X. quum apud Ruscinones degeret pro figendis regnorum limitibus in Pyrenæo. Ejusdem libri duo manuscripta exemplaria extant in Bibliotheca monasterij Rivipullensis apud Catalanos, aliud in archivo Ecclesie Narbonensis, itémque aliud in Bibliotheca Regis Christianissimi. Ceterum Gulielmi hujus lucubrationes frequenter laudant Richardus Archiepiscopus Armachanus in Tractatu MS. De audientia confessionum, itémque Franciscanus quidam qui ea tempestate adversus huncce Richardi Tractatum scripsit, Bernardus Lauretus Præses Tolosanus in Tractatu de potestate seculari in Ecclesiasticos, Arnulphus Ruzæus in Tractatu juris Regaliæ, Philippus Probus in Tractatu item juris Regaliæ, Glossator libri Sexti Decretalium, aliique. Quoniam verò nullus hæctenus, quod sciam, ejus viri opera recensuit, utar hac occasione ut ea promam quæ mihi comperta sunt. Scripsit itaque Gulielmus de Montelauduno, præter librum Sacramentalem, Lecturam in Librum Sextum Decretalium, quam laudant Ruzæus & Probus; ad quam Apostillas seu Additiones scripsit Blasius Aurioli Doctor Tolosanus. Scripsit præterea Apparatum Constitutionum Clementis V. qui frequenter item laudatur à Ruzæo & Austerio in Repetitionibus ad Clement. Hujus autem Apparatus tria manuscripta exemplaria extant in Bibliotheca monasterij sancti Sergij Andegavensis, itémque aliud in Bibliotheca monasterij sancti Albini Andegavensis. In eodem codice sancti Albini extat Apparatus ejusdem Gulielmi super Extravagantes Domini Iohannis Papa XXI. qui laudatur etiam à Ruzæo & Probo. Scripsit etiam Gulielmus iste Tractatum de Cardinalibus, qui laudatur ab Egidio le Maître in Tractatu de Regalibus cap. v. 11. Quædam porrò ejus Lecturæ in aliquot juris Canonici posterioris capita editæ sunt in voluminibus Repetitionum Iuris Canonici.

CAPVT V.

Synopsis.

I. Queritur an Metropolitanani qui Summi Pontificis auctoritate consecrati non erant, ejus confirmationem obtinere tenerentur post consecrationem. Quæstio hæc proposita est à Glossatore Decreti; cui hæret aqua. Episcopi specialis Dioceseos Ecclesie Romanae confirmabantur à Summo Pontifice. Diversum prorsus obtinebat quoad alios.

II. Objicitur Patriarchas antiquitus ea necessitate obstrictos fuisse ut tenerentur ad obtinendam confirmationem suam à Summo Pontifice. Potiori jure id observandum esse quoad Metropolitanos.

III. Opponitur deinde exemplum Ecclesie Thesalonicensis, ad cujus Episcopum relationem de ordinatione sua mittere tenebantur Metropolitanani Illyrici orientalis. Hoc ex eo profectum, quòd Episcopus Thesalonicensis jus patriarchicum obtineret in Illyrico.

IV. Tum adducitur exemplum Episcoporum Gallicanorum, qui Hincmari Remensis ordinationem confirmari petunt à Sergio. Sed id trahi non potest in consequentiam, cum ob gravem causam ita fieri oportuerit, ad infringendos nimirum conatus Ebbonis.

I. HEC sese offert quæstio magni momenti, habita ratione argumentorum quæ inde deduci possunt; nimirum, an Metropolitanani qui neque à Summo Pontifice neque ex mandato ejus consecrati erant, ejus confirmationem obtinere tenerentur post consecrationem. Difficultatem hanc proponit Glossa in cap. *Quia igitur*, dist. 63. Verùm cum decisio hujus quæstionis molestum haberet auctorem hujus Glossæ, eò confugit, ut diceret plures esse Archiepiscopos qui à Summo Pontifice non confirmantur, sed tantum recipiunt Pallium. Erudita quidem & vera est hæc opinio: attamen explicatione indiget, & testimoniis scriptorum quibus fulciri possit. Episcopi namque specialis Dioceseos Ecclesie Romanae distinguendi sunt à reliquis Episcopis Occidentis, qui ad eam Diocesim non pertinebant. Illi à Summo Pontifice confirmabantur, cujus consensus accedebat ante vel post consecrationem. At ceteri neque ab eo confirmabantur, neque consecrabantur, fruebanturque privilegiis quæ Nicæna synodus decrevit Metropolitanis esse servanda, & ea libertate quam eis Ephesinum Concilium præcipit conservari.

II. Ac mihi quidem in hanc quæstionem accuratè inquirenti visum est tria potissimum adversus hanc regulam posse opponi; meâque esse partes duxi ut palam promerem quæ mihi in mentem circa hæc venerunt, quibus difficultates illas complanari posse existimo. Primum ergo dici potest (id quod illusterrimus Cardinalis Baronius, itaque qui de fidei controversiis tractant, persuadere conantur) Patriarchas antiquitus ea necessitate obstrictos fuisse ut tenerentur ad obtinendam confirmationem suam à Summo Pontifice. Quod se probare existimant auctoritate Leonis I. qui rogante Theodosio Imperatore confirmavit electionem Anatolij Constantinopolitani. Adducunt etiam auctoritatem Papæ Simplicij, qui confirmationem Patriarchæ Alexandrini recusavit, & alia his similia argumenta. Cum itaque eo jure erga Patriarchas uteretur Episcopus Romanus, dubitari non potest quin potiore jure Metropolitanani teneantur ad obtinendam ejus confirmationem.

Quod ad Patriarchas attinet; responderi potest confirmationem illam non esse signum jurisdictionis, sed tantum susceptionis in communionem, & testimonium quo con-

stabat Summum Pontificem consentire consecrationi jam peractæ. quod Cyprianus, de episcopatu Papæ Cornelij loquens, his verbis explicat, ut dicat ejus electionem consensione Cypriani & reliquorum Episcoporum esse firmatam. Quippe usu receptum erat per illas tempestates ut Patriarchæ, & ipse etiam Romanus Pontifex recens electus, literas de sua ordinatione mitterent; quibus addebatur professio fidei, in synodicis eorum epistolis conscripta. Cùm itaque Papæ Urbis reddita essent relationes quæ harum ordinationum gesta continerent, is literas communicatorias scribere ad Patriarchas, nisi admonitus fuisset extare aliquod impedimentum canonicum in persona electi. Quo casu, communionem ei suam ad tempus denegabat; ut factum est à Simplicio in causâ Patriarchæ Alexandrini recens electi.

III. Adduci deinde potest adversus regulam à nobis propositam exemplum Ecclesiæ Thessalonicensis, quæ eo jure fruebatur, ut Metropolitanus Illyrici orientalis teneretur ad Episcopum Thessalonicensem mittere relationem de sua ordinatione. Quippe temporibus Hormisdæ Summi Pontificis, Dorotheus Episcopus Thessalonicensis acriter ultus est injuriam sibi factam ab Episcopo Metropolitano Nicopoleos in Epiro, qui officium illud omiserat post consecrationem suam. Dorothei facinus illud improbat Hormisdæ, eo prætextu, quod cùm Episcopus Thessalonicensis se abstinuisset ab Ecclesiæ Romanæ communionem, Nicopolitanus omiserat veterem consuetudinem, ut sedis apostolicæ communionem promereretur, non autem ut consuetudinem violaret. *Obtulit nobis, inquit Hormisdæ, epistolam Joannis Episcopi sui, & aliam synodi subjacentis Ecclesiæ Nicopolitane, qua queruntur ab Episcopo Thessalonicensi excitas adversus se tam principales quam judicarias potestates, consensionibus & dispendiis se vehementer affligi, propter hoc quia de ordinatione sua ad Episcopum relationem secundum præca exempla non miserit.* Item in epistola xxii. *Non igitur consuetudo est neglecta, sed vitata cantagia.* Tolum hoc repelli potest nullo negotio, si privatam Episcopi Thessalonicensis consuetudinem spectemus, qui jus exarchicum sive patriarchicum obtinebat in Diocesim Illyricianam. Antiquitus itaque jus illud ei competeat ut Metropolitanus suæ Dioceseos ab eo ordinarentur, aut, de consensu ejus, ab Episcopis comprovincialibus. Ita enim ad Anastasium Thessalonicensem scripsit Leo primus: *De cujus nomine ad tuam notitiam provinciales referant sacerdotes, impleruri vota poscentium, cum quod ipsis placuit,*

tibi placuisse cognoverim. Ius autem illud ad Episcopum Thessalonicensem spectabat secundum veterem Ecclesiæ suæ consuetudinem, non verò ratione vicariatus sibi à Summis Pontificibus concessi in his regionibus. Vicariatu enim illo non tam nova auctoritas tribuebatur Ecclesiæ Thessalonicensi quàm cumulatio juris; quemadmodum alibi accuratè explico. Ius illud nihilominus aliquantum infregerat consuetudo contraria à temporibus Hormisdæ, id est, octuaginta annis post Leonem. Moris quippe in posterum non fuit ut ab Episcopo Thessalonicensi peteretur libertas ordinandi Metropolitanum; cui satis esse putabant, si de ordinatione ad eum referretur. Illud tamen trahi non debet in consequentiam quoad Metropolitanos qui tali consuetudini non erant subiecti.

IV. Tertiò opponi posset Concilium Sueffionensè habitum anno DCCCCLIII. in quo Hincmarus Remensis Archiepiscopus, ut probaret electionem & ordinationem suam canonicè celebratam esse, ostendit epistolam ab Episcopis Gallicanis ad Sergium Papam scriptam pro confirmatione ordinationis Hincmari: *Porrexit etiam epistolam totius Galliæ Episcoporum subscriptam ad apostolicam sedem pro confirmatione ipsius ordinationis.* Sed non inde sequitur jus illud ordinariū fuisse in Gallia ut necessaria esset Summi Pontificis confirmatio pro ordinatione Metropolitanæ. At in causâ Hincmari necessarium fuit hoc obsequij & reverentiæ genus. Ebbo Remensis Archiepiscopus, in cujus cathedra sedebat Hincmarus, adhuc vivebat; & licet ab episcopatu dejectus fuisset, semper tamen sperabat eam Ecclesiam sibi restitutum iri, adeo ut post depositionem ei reddita fuerit auctoritate Lotharij Imperatoris. Nihilominus eam postea dereliquit, neque intercessit ordinationi duorum Archiepiscoporum qui post abdicationem ejus eam per xxvii. menses obtinuerunt, nec aliquid turbarum adversus illos excitavit. Quam ob rem synodus nationalis Belvacensis sancivit ut Episcopus in Ecclesia Remensi ordinaretur. Hincmarus igitur cleri ac populi civitatis suffragiis electus, in synodo ordinatus est ab Episcopis comprovincialibus, quam ordinationem regio diplomate confirmavit Karolus Calvus. Episcopi verò Gallicani literas ad Sergium Papam scripsere ut judicium eorum & ordinationem dein peractam à sede apostolica approbari peterent. Quod ea de causâ factum est ut omnis Ebboni via præcluderetur quò minus Summi Pontificis auctoritate causâ ejus retractaretur. id enim ab eo tentari intelligebant. quod & aliquot post annis obtinuit,

Cyprian. ep. 52.

Vide supra lib. 5. ep. 31. & 33.

Vide epistolam Joannis Papæ ad Synodum Thessalonicensem, inter alia synodi Rom. in Basilico 11.

Vide supra lib. 5. ep. 31. & 7. & 11.

Hormisdæ ep. 17.

Concil. Sueffion. 11. Act. 3. To. 1. Concilior. Galliar.

Concil. Belvac. 845.